

Jari Kinnunen kok ym.

Lakialoite laiksi sairausvakuutuslain 8 luvun 1 a §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteella parannetaan perhehoitajien asemaa pandemian aikana tapauksissa, joissa he joutuvat olemaan pois työstä, kun alle 16-vuotias perheeseen sijoitettu lapsi on tartuntataudin leviämisen estämiseksi määrätty pidettäväksi kotona ja perhehoitaja on sen vuoksi estynyt tekemästä ansiotyötään.

PERUSTELUT

Viimeisten mediassa julkaistujen tietojen mukaan lastensuojeluilmoitukset ovat hälyttävästi nousussa. Osa niistä johtaa hyvin todennäköisesti huostaanottoihin ja sijoituksiin perheen ulkopuolelle — vaikka se viimekätinen keino onkin.

Perhehoitoliiton mukaan "Suomessa elää kodin ulkopuolelle sijoitettuna noin 19 000 lasta ja nuorta. Vuonna 2020 viimeisenä päivänä huostassa oli 9 637 lasta, joista yli puolet (56 %) oli perhehoidossa."

Lastensuojelulaissa perhehoito on määritelty huostaanotetun lapsen ensisijaiseksi sijaishuollon muodoksi. On sijoitetun lapsen edun mukaista, että hän pystyy elämään mahdollisimman tavallista perhe-elämää perhehoitoperheessä.

Tällä hetkellä pandemioihin liittyvät taloudelliset riskit jäävät perhehoitajan kannettavaksi, koska nykyinen lainsäädäntö ei mahdollista tartuntatautipäivärahan maksamista muulle kuin lapsen huoltajalle. Lapsen huostaanottotapauksissa huoltaja ei tosiasiassa osallistu lapsen jokapäiväiseen hoitoon ja huolenpitoon, ja perhehoidossa lapsi asuu perhehoitajan kotona.

Ansiotyössä käyvä perhehoitaja ei saa perhehoidettavan karanteenin takia käydä työssä. Hän ei saa karanteenin ajalta ansiotuloa. Hän ei saa myöskään tartuntatautipäivärahaa, koska ei ole perheeseen sijoitetun alle 16-vuotiaan lapsen huoltaja.

Alle 16-vuotiaiden lasten kasvua ja kehitystä tukeva perhehoito on äärimmäisen tärkeää. Nykytila on kohtuuton. Tartuntatautipäivärahan maksamatta jättämistä ansiotyössä käyvälle perhehoi-

Lakialoite LA 53/2021 vp

tajalle ei voida perustella talous- tai tarkoituksenmukaisuusnäkökohdilla. Epäkohta tulee korjata pikaisesti. Lasten huostaanottojen vähentyminen ei ole hyvin todennäköistä, ja tarve perhehoitajille kasvaa. Perhehoitajaksi ryhtymisen kynnystä tulee madaltaa, ja alla ehdotettu muutos on yksi keino tehtävään alkamisen mahdollistamiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sairausvakuutuslain 8 luvun 1 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 8 luvun 1 a §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1228/2016, seuraavasti:

8 luku

SAIRAUSPÄIVÄRAHA JA OSASAIRAUSPÄIVÄRAHA

1 a §

Tartuntatautipäiväraha

Tartuntatautipäivärahaa maksetaan ansionmenetyksen korvaamiseksi vakuutetulle, joka tartuntataudin leviämisen estämiseksi on määrätty olemaan poissa ansiotyöstään, eristettäväksi tai karanteeniin. Tartuntatautipäivärahaa maksetaan myös lapsen huoltajalle tai perhehoitajalle, jos alle 16-vuotias lapsi on edellä mainitusta syystä määrätty pidettäväksi kotona ja huoltaja tai perhehoitaja on sen vuoksi estynyt tekemästä ansiotyötään.

Tartuntatautipäiväraha maksetaan työnantajalle siltä osin kuin työntekijällä tai perhehoitajalla on työsuhteen perusteella oikeus palkan tai sitä vastaavan korvauksen saamiseen ajalta, jolloin työntekijä tai perhehoitaja on tartuntataudin leviämisen estämiseksi määrätty olemaan poissa ansiotyöstään, eristettäväksi tai karanteeniin ja kun työsuhteen ehdoissa on sovittu päivärahan tai sen osan maksamisesta työnantajalle. Tartuntatautipäivärahaa ei makseta työntekijälle samalta ajalta palkkaa vastaavalta osalta.

— — — — —

Lakialoite LA 53/2021 vp

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 2022.

Helsingissä 23.11.2021

Jari Kinnunen kok
Arto Satonen kok